

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení učitele u krajanů

Školní rok: 2020/2021

Destinace (země, místo): Ukrajina, Novgorodkovka, Melitopol

Jméno, příjmení: Vladimíra Pěčonková

Počty žáků ve třídách:

Novgorodkovka (Čechohrad)

2.třída	3.třída	4.třída	5.třída	6.třída	7.třída	8.třída	Celkem
10	8	12	10	8	8	8	64

Dospělí: 12

Melitopol 9. gymnázium: 16 (do 15 let 14, od 15 let 2)

Dospělí: 22

Děti do 6 let: 1

Děti 6–15: 4

Veškerá výuka je nepovinná, jen 2. třída v Novgorodkovce přichází spolu s paní učitelkou. V Melitopolu se výuky dospělých osobně zúčastňuje předsedkyně krajské organizace.

Zájmová činnost:

Hudební kroužek: 12 – hra na nástroje, zpěv. Schází se pouze před vystoupeními.

České pěvecké sbory *Hvězdičky a Kamarádi* (hlavní vedoucí Oksana Kacák): 18 (6–15 let)

Čechohradská hudba: 12 (15–35 let)

Míčové hry + netradiční sporty: 20 (6–14 let) – červen

Stolní hry: 14 (6–14 let)

Dramatický kroužek (neschází se pravidelně každý týden): 8 (10–12 let)

Výuka:

V Novgorodkovce probíhá ve třídě Českého centra Čechohrad vedle ZŠ a SŠ, po skončení výuky ve škole.

V Melitopolu v jazykových učebnách 9. lycea a společenské místnosti spolku Bohemia v DK Ševčenko.

Střídáme formy hromadné, skupinové i samostatné práce. Na začátku hodiny mladší děti zpívají písničky, tancují, cvičí a recitují krátké básničky, starší hrají hry k procvičování slovní zásoby,

tvorbě vět, otázek.

Dospělí preferují konverzační cvičení a rozhovory.

V hodinách mluvím česky, v případě potřeby používám pantomimu nebo obrázky z časopisů a knih. Metoda předvádění, pozorování a doplňování má největší úspěch. Také dramatizace životních situací a problémů. Počty dětí zůstávají stejné nebo s malými odchylkami, počty dospělých se neustále mění.

Učebnice:

Ve třídě je velké množství učebnic, se kterými občas s dětmi i dospělými pracujeme.

2. třída *Barevná čeština* a také připravuji pracovní listy.

3. třída *Čeština pro malé cizince 1*, pracovní listy vlastní i předchozího učitele Jiřího Bernkopfa.

4. třída *Čeština pro malé cizince 2*, pracovní listy vlastní i předchozího učitele Jiřího Bernkopfa.

5. třída *Čeština expres* + pracovní listy.

6. – 8. třída, gymnázia + dospělí *Česky krok za krokem* + pracovní listy. *Čeština expres*.

Ve všech skupinách čteme české pohádky, rozebíráme internetové články o historii i současnosti České republiky, posloucháme české písničky.

Ke každému měsíci si z internetu připravuji texty a cvičení, týkající se počasí, svátků a činností v daném měsíci. Děti i dospělí si poté zpracovávají vlastní práce – projekty.

Další aktivity kromě vlastní výuky

V úterý a ve čtvrtek 16:00–18:00 nacvičuje na vystoupení pěvecký sbor. Je rozdělený na starší (6.–8.třída) a mladší žáci (1.–5.třída). Mají opravdu pestrý repertoár českých národních písní.

S vedoucí sboru vyhledáváme vhodné písně ve starších i novějších zpěvnících nebo internetu, domlouváme možnosti interpretace písní.

Dramatický kroužek a hudební kroužek pracují nepravidelně, protože v Novgorodkovce je velké množství koncertů a kulturních akcí místní školy, které jsou spíše estrádního zaměření.

Připravujeme s dětmi vystoupení k různým výročím a svátkům, která pak předvádíme v učebně centra nebo v kostele.

Každý pracovní den od 10 do 12 hodin jsem k dispozici krajanům, kteří potřebují poradit, pomoci s porozuměním textům v češtině či angličtině. Někdy se jen přijdou informovat o životě v České republice.

Ve středu, sobotu a neděli vyučuji v Melitopolu

1. června začaly prázdniny. Do Novgorodkovky jezdím 4x týdně, program máme na hřišti, sportovní hry a soutěže na hřišti a poté ve třídě (kvůli horku).

Velké akce

ŘÍJEN – Setkání penzistů z Novgorodkovky. Zpěv českých lidových písní.

ŘÍJEN – 151 let Novgorodkovky, koncert

LISTOPAD – Koncert na počest pracujících v zemědělství, Novgorodkovka

PROSINEC – Mikuláš, Novgorodkovka

PROSINEC – Betlém, Novgorodkovka

ÚNOR – masopust, Melitopol i interkulturní

BŘEZEN – Koncert k MDŽ, Novgorodkovka

DUBEN – Velikonoce

PŘESTÁVKA V AKCÍCH – PANDEMIE

ČERVEN – Svátek třešní, Melitopol

ČERVEN – Festival národních písní Prymorsk

ČERVEN – Koncert Novgorodkovka

SRPEN – Koncert – Den nezávislosti Ukrajiny, Novgorodkovka

Mimo tyto velké akce probíhá množství menších v Českém centru, ZŠ a SŠ, KD, školním hřišti v Novgorodkovce, DK Ševčenko a 9. lyceu (konference) Melitopol.

Spolupráce

Spolupráce probíhala s předsedkyní spolku Čechohrad v Novgorodkovce Světlanou Čubyr, předsedkyní spolku Bohemia v Melitopolu Janou Hondl, ředitelkou 9. lycea v Melitopolu Ludmilou Čugaj, vedoucí českého sboru v Novgorodkovce Oksanou Kacak, pěveckým souborem *Nadvečirja* v Novgorodkovce.

Podmínky pro výuku

České centrum v Novgorodkovce je jednopodlažní starší budova, ve které se nachází muzeum, kancelář předsedkyně organizace, byt učitele a menší třída. Ve třídě je uskladněné velké množství různých více či méně použitelných učebnic a jiné literatury. Je vybavena klasickou tabulí, videopřehrávačem, PC, skříněmi a policemi, novými lavicemi a učitelským stolem. Při klasické výuce jsou prostory dostatečné, protože v místní škole je ve třídách maximálně 15 žáků. Vedlejší ZŠ a SŠ prošla postupně změnami k lepšímu. Technické vybavení a nábytek.

Do Melitopolu jsem dojížděla *maršrutkou (maršrutnoje taxi)*. Cesta trvá asi 40 minut. Jedná se o poměrně nepohodlný druh cestování. Za celý den jezdily čtyři spoje. Po uvolnění pandemických opatření dva. Ráno v 8:00 cestuje velké množství lidí, ve 12:00 spoj zrušili. Zpáteční cesta do Novgorodkovky je opět značně nepohodlná, protože kromě cestujících jsou zde objemná zavazadla. Lidé nakupují na tržnici. Poslední *maršrutka* jede v 17:00, často proto musím využívat taxi.

V Melitopolu učím v lyceu a DK Ševčenko. V průběhu pandemie se škola změnila k nepoznání. Barvy, nová omítky, opravy vnitřních prostor. V DK Ševčenko se ve třetím patře nachází pěkně vyzdobená místnost, v duchu symbolů ČR a českých tradic, s dostatečným prostorem pro výuku skupiny do 20 lidí. Více se obvykle neschází. Spolek Bohemia využívá místnost také jako zkušebnu pěveckého sboru. Výuka je velmi příjemná, účastní se jí ve velké většině lidé se zájmem o český jazyk a českou kulturu.

Ubytování

Ubytování pro učitele je zajištěno v domku *Českého centra*. Byt se skládá z pokoje, který slouží jako ložnice, kancelář a knihovna, předsíně s pomůckami pro úklid, prostorné kuchyně a toalety se sprchovým koutem. Vytápění bytu je v době, kdy se topí i ve škole, dostatečné, někdy až příliš (nelze regulovat), v přechodném období a o zimních prázdninách je poměrně chladno. V pokoji a kuchyni jsou sice konventory, ale kvalitně vytápí pouze pokojový. Koupání je v této době proto opravdu otužilé.

Z praskajících zdí se stále sype šedý popílek a vylézá nebo padá drobná fauna.

Občas v obci vypínají na několik hodin elektrický proud, případně neteče voda – zamrzlé potrubí či velké sucho – maximální délka 6 dní, v létě například často bývá voda jen od čtyř do pěti hodin ráno.

Kvůli online výuce jsem si pronajala jednopokojový byt v Melitopolu s výborně fungující Wi-Fi. Jsem maximálně spokojená.

Co se podařilo

Pokračovat ve výuce v 9.lyceu v Melitopolu, výuku dospělých udržet ve čtyřech skupinách dvakrát týdně.

Pokračovat ve výuce dětí druhé až osmé třídy ZŠ Novgorodkovka.

Pokračovat v kvalitní spolupráci s místními babičkami formou posezení při zpěvu písní, vyprávění o dobách minulých.

Připravovat vystoupení dětí na různých kulturních akcích.

Na nezájem o výuku jazyka si v uplynulém školním roce opět není možné stěžovat.

Co se nepodařilo

V 19. lyceu nebylo možné, pro velké množství různých aktivit, navázat na dřívější spolupráci.

Studenti a učitelé spolupracovali na několika městských akcích, ale pravidelnou výuku češtiny se obnovit nepodařilo.

Distanční výuka

Účastnili se pouze studenti víkendových kurzů. Někteří dokonce každý den, v obědové pauze, nebo ve večerních hodinách. Každý týden proběhlo 20–28 výukových lekcí. Nechala jsem se přemluvit k pokračování i po uvolnění karantény.

Závěrem

Působím zde už šest let a práce je zde dostatečným stimulem pro pokračování působení v oblasti, kde život opravdu není lehký.

Lidé jsou přátelštější se zájmem o výuku jazyka.